

IKASLEAREN GIDA

IKASKUNTZA, JOKABIDEA
ETA KOGNIZIOA

IKASTURTEA:
2014-2015

TITULAZIOA: PSIKOLOGIAKO GRADUA

IKASTEGIA: PSIKOLOGIA FAKULTATEA IKASTURTEA: 2014-2015

IKASLEAREN GIDA

1. IRAKASGAIAREN OINARRIZKO DATUAK

IZENA: IKASKUNTZA, JOKABIDEA ETA KOGNIZIOA

KODEA: 25052

IKASTURTEA: 2014/2015

Irakasgai mota=S

(D=adarreko oinarrizkoa; S=beste adar batzuetako oinarrizkoa; Y=gradu amaierako proiektua; O=nahitaezkoa edo P=hautazkoa)

ECTS kredituak: 6

MAILA: 1.

LAUHILEKOA: 2.

Aurretiko baldintzak:

Aholkuak:

2. IRAKASLEEN OINARRIZKO DATUAK

IZEN ABIZENAK: Joxean Iraola Baquedano (31. Taldeari)

IKASTEGIA/SAILA: Oinarrizko Psikologia Prozesuak

ARLOA: Oinarrizko Psikologia

BULEGO ZK.: 3D3

POSTA

E.:

TEL.: 943 015694

joxan.iraola@ehu.es

WEB HELBIDEA:

IZEN ABIZENAK: Gumersinda Alonso Martínez (Irakasgaiaren koordinatzailea)

IKASTEGIA/SAILA: Oinarrizko Psikologia Prozesuak

ARLOA: Oinarrizko Psikologia

BULEGO ZK.: 3E21

POSTA

E.:

TEL.: 943 015740

g.alonso@ehu.es

WEB HELBIDEA: <http://www.ppb.ehu.es/s0227-sindi/es/>

IZEN ABIZENAK: Naiara Arriola Garicano (31. Taldeko GPpraktikak)

IKASTEGIA/SAILA: Oinarrizko Psikologia Prozesuak

ARLOA: Oinarrizko Psikologia

BULEGO ZK.: 3D11 / naiara.arriola@ehu.es

/943 018304

WEB HELBIDEA:

IZEN ABIZENAK: M^a del Carmen Sanjuán Artegain (01 eta 02 taldeetako praktikak)

IKASTEGIA/SAILA: Oinarrizko Psikologia Prozesuak

ARLOA: Oinarrizko Psikologia

BULEGO ZK.: 3E19 / /943 015741

IZEN ABIZENAK: Imanol Ulacia (31. Taldeko OP,M eta TA)
IKASTEGIA/SAILA: Oinarrizko Psikologia Prozesuak
ARLOA: Oinarrizko Psikologia
BULEGOA: 3E15.imanol.ulacia@ehu.es // 943 01 5203

3. IRAKASGAIAREN GAITASUN ZEHATZAK ETA ZEHARKAKOAK

Gaitasunaren zk.:	Gaitasun bereziak
1.	Ikaskuntza mota eta maila desberdinetan parte hartzen duten ingurumen baldintzak identifikatu, ezagutu eta bereiztea.
2.	Ikaskuntza mota desberdinetan ondorioztatzen diren portaerak eta kasu bakoitzean inplikaturik dauden ikaskuntza edukiak, prozesuak eta mekanismo psikologikoak identifikatu, ezagutu eta bereiztea.
3.	Gizarte esparru desberdinetan lan egiten duten profesionalentzat eskuratutako ezagutzak duten garrantzia ulertu.
	Zeharkako gaitasunak
4.	Informazio eta dokumentazio-iturrietatik abiatuta, psikologiarekin zerikusia duen informazioa modu kritikoan bilatzeko, kudeatzeko, eguneratzeko, hautatzeko, aztertze eta laburtzeko gai izatea.
5.	Modu egokian komunikatzeko gai izatea, ahoz nahiz idatziz. Aurkezpenak eta talde lanak.
6.	Ikasketa- gaitasunak lortzea, ikaskuntza autonomia egiteko gai izateko.

4. PROGRAMA TEORIKO/PRAKTIKOA

4.1. TEORIAKO PROGRAMA GARATUA

1go GAIA.-IKASKUNTZAREN PSIKOLOGIARAKO SARRERA ETA IKASKUNTZA EZ ASOZIATIBOA (1, 2, 3 eta 4 gaitasunak)

- 1.1. Zertaz arduratzen da Psikologia? Zertaz arduratzen da Ikaskuntza?
- 1.2. Ikaskuntzaren definizioak. Ikaskuntza motak. Ikaskuntza mailak.
- 1.3. Ikaskuntza eta oinarrizko prozesu psikologikoak
- 1.4. Portaera motak: Jokabide sortaraziak eta borondatezkoak.
- 1.5.-IKASKUNTZA EZ ASOZIATIBOA. Estimulu baten errepikapenaren efektua OHIKUNTZA.
  - 1.5.1. Ohikuntzaren kontzeptua. Egokitze prozesua.
  - 1.5.2. Ohikuntza, egokitze sensoriala, nekea eta asetasunaren arteko bereizketa
  - 1.5.3. Ohikuntzaren ezaugarriak:
    - Berezitasun estimularra
    - Estimuluaren generalizazioa

1.5.4.Ohitutako jokabideen berreskurapena:

- Desohikuntza
- Berez oneratze prozesua (berreskurapen espontaneo)

1.5.5.Ohikuntza egokitze-prozesua bezala.

1.6.IKASKUNTZA EZ ASOZIATIBOA.Estimulu baten errepikapenaren efektua SENTIBERATASUNA

1.6.1.- Sentiberatasunaren kontzeptua. Egokitze prozesua.

1.6..2.- Ezaugarriak:

- Estimuluaren intentsitatea
- Estimuluaren maiztasuna
- Animali mota eta erantzun-sistema

1.6..3.- Sentiberatasun motak.

1.7.Teoriak:

1.7.1. Prozesu bikoitzaren eredua (Groves eta Thompson)

1.7..2. Kandel-ren eredua

1.7.3. Aurkako Erantzun emozional indartsuen teoria (Solomon eta Corbit)

1.7.4.Sokolovren eredua

1.7.5.Wagneren eredua.

2en GAIA. BALDINTZAPEN PAVLOVIARRA (1,2,3 eta 4 gaitasunak)

2.1.- Baldintzapen Pavloviarraren definizioa, paradigma eta elementuak: SB, SBg, EB eta EE

2.2. Oinarrizko prozesuak:

2.2.1.Lorpena

2.2.2.Iraungiera

2.2.3.Generalizazioa

2.2.3.Bereizketa

2.3.- Egoera Esperimentalak:

- Erantzun fisiologikoen baldintzapena.
  - Erantzun motorren baldintzapena.
  - Erantzun emozionalen baldintzapena
- 2.4.-Baldintzapen Pavloviarraren Baldintzak

2.4.1.Albokotasunaren legea.

2.4.2.Denboraren araberako Prozedura motak. Kontrol motak.

2.4.3.Kontingentziaren legea.

2.4.4. Kontingentzia motak.

2.5.Baldintzapen pavloviar motak:

2.5.1.Baldintzapen eragilea.

2.5.2.Baldintzapen inhibitzailea: Prozedurak. Ezaugarriak. Neurtzeko probak.

2.6. Estimulu Konplexuen Baldintzapena

2.6.1.Estimulu neutroen arteko lotura positiboak: Aurrebaldintzapen sentsoriala

2.6.2.Aurre azalpenaren eragina:

2.6.2.1.Ezkutuko inhibizioa: Prozedura. Ezaugarriak. Azalpenak.

2.6.2.2. Ingurumenarekiko blokeoa: Prozedura. Ezaugarriak. Azalpenak.

2.6.2.3. Irrelevantzia ikasia: Prozedura. Ezaugarriak. Azalpenak.

2.7.Estimulu konplexuen baldintzapena. Fenomenoak:

2.7.1.Blokeoa

2.7.2.Iluntasuna

2.7.3.Berreketa (potenciación)

2.7.4.Sekulako baldintzapena (supercondicionamiento)

2.8. Aplikagarritasunak

2.9. Teoriak

2.9.1. Eredu formala eta konfigurazionala

2.9.2. Rescorla eta Wagner Eredua.

3. GAIA- BALDINTZAPEN INSTRUMENTALA (1,2,3 eta 4 gaitasunak))

3.1. Baldintzapen instrumentalari buruzko lehen hastapenak. Thorndike eta Skinner: Estimulazio bereizgarria, erantzuna eta ondorioaren ereduak.

3.2. Ikerketaren gaur egungo ikuspegiak: saio metodo diskretuak eta Moldeaketa.

3.3. Elementu nagusiak.

3.4. Indartze programak: Sinpleak eta konplexuak.

4. GAIA.- Ikaskuntza eta exekuzioa. (1,2,3 eta 4 gaitasunak))

4.1. Hautazko portaerak: hautaketaren prozesua.

4.2. Autokontrola: Autokontrolarekin zerikusia duten ikasketak

4.3. Ikaskuntza, portaera, emozioa, motibazioa eta kognizioa.

5. GAIA.- Ikaskuntza eta egokitu gabeko portaerak. (1,2,3 eta 4 gaitasunak))

5.1. Indartze negatiboa: ihesa eta saihepena.

5.2. Zigorra: positiboa eta negatiboa.

5.3. Fobiak, antsietatea eta beldurra.

5.4. Ikasitako etsipena eta depresioa.

6. Gaia.- Ikaskuntza pertzeptuala eta kausala (1,2,3 eta 4 gaitasunak))

6.1. Ikaskuntza pertzeptuala: Bereizketa eta generalizazioa.

6.2. Kategorien bidezko eta kontzeptuen ikaskuntza.

6.3. Kausa bidezko ikaskuntza.

7. Gaia.- Ikaskuntza tenporala, motorra eta espaziala (1,2,3 eta 4 gaitasunak))

7.1. Denborarekin eta espazioarekin lotuta ikaskuntza eta kognizioak.

7.2. Gihar gaitasunen ikaskuntza.

7.3. Lekuarekiko ikaskuntza eta erantzun-ikaskuntza. Kognizioak.

8. Gaia.- Giza ikaskuntza. (1,2,3 eta 4 gaitasunak))

8.1. Imitazioa, behaketa eta mimetismoa.

8.2. So eginezko ikaskuntza. Modelaketa.

8.3. Gogamenaren teoria: altruismoa eta iruzurkeria.

8.4. Ikaskuntza kooperatiboa.

8.5. Ikaskuntza emozionala.

4.2. PRAKTIKETAKO PROGRAMA

A.-Gelako- Praktikak. Edukiak: bideoak ikusi eta aztertu, ariketak eta arazoei aurre egin, esperimentuak eta kasuak aztertu.

- 1. Praktika-Bideoa: “Una cuestión de aprendizaje” ikusi eta aztertu (3, 4 eta 5)
- 2. Praktika- Erantzun erasotzailearen ohikuntza (1,2,3, 4 eta 5)
- 3. Praktika: Baldintzapean pavloviarraren prozesuak (1,2,3, 4 eta 5)
- 4. Praktika: Baldintzapean pavloviarraren egoerak (liseriketa, beldurraren erantzun emozionala, zapoerarekiko abertsio baldintzatua, betikara) (1,2,3, 4 eta 5)
- 5. Praktika: Albokotasuna eta kontingentzia efektuak (1,2,3, 4 eta 5)
- 6.Praktika: Baldintzapeanaren efektu bereziak eta konplexuak (1,2,3, 4 eta 5)
- 7.Praktika: Blokeoren fenomenoak (1,2,3, 4 eta 5)
- 8.Praktika: Baldintzapean instrumentalarekin zerikusia duten eguneroko kasuak (1,2,3, 4 eta 5)
- 9.Praktika: Sariaren kantitateak eta kalitateak duten eragina eta kontrastea (1,2,3, 4 eta 5)
- 10.Praktika: Ihes-egin eta saihaspen egoerak (1,2,3, 4 eta 5)
- 11.Praktika: Ikasitako etsipena eta depresioa (1,2,3, 4 eta 5)
- 12.Praktika: Ikaskuntza pertzeptiboa. Autokontzeptua (1,2,3, 4 eta 5)
- 13.Praktika: Denbora, zenbakia eta espazioaren prozesaketa (1,2,3, 4 eta 5)
- 14.Praktika: Lekuarekiko ikaskuntza (1,2,3, 4 eta 5)
- 15.Praktika: Ikaskuntza soziala: imitazioa eta Modelaketa (1,2,3, 4 eta 5)

B.-Ordenagailu- Praktikak.

- 1.Praktika: Ikaskuntza ez asoziatiboa: ohikuntza, estimuluen arteko bereizketa (1,2,3, 4 eta 5)
  - 2. Praktika: a) Baldintzapean instrumentala: Moldeaketa. b)Beldur baldintzatua: lorpena, iraungipena, berez oneratzea (1,2,3, 4 eta 5)
  - 3.Praktika: Lekuko ikaskuntza: Igeriketa birtuala erabiliaz (1,2,3, 4 eta 5)
- Txosten zientifikoa: 2.praktikarekin lotuta txosten bat landu behar da (3 eta 4)

C.- Tailer ez industrialak: Landuko diren gaitasunak (1,2,3, 4 eta 5). Gaia bereziak:

- -Ikaskuntza ez asoziatiboa: ohikuntza-sentiberatasuna
- -Drogekiko tolerantzia baldintzatua
- -Hautaketa portaera, autokontrola eta inpulsiotasuna
- -Ikasitako babesgabezia eta depresioa
- -Drogen abusoa
- -Fobiak eta osasun lekuekiko abertsioak

Lana: Goian proposatu diren gaiak kontutan izanik lan bat poster itxurarekin landu behar duzue. Gaiarekin zerikusia duten materiala irakurri, kasuak bilatu, poster zientifikoa osatu, emaitzen taulak edota irudiak erabili.

Ebaluatuko dena: aurkezpena, eta defentsa.

D.-Mintegiak. Posterra prestatzen joateko azalpenak eta ereduak aurkeztuko dira.

5.- IRAKASGAIKO PLANGINTZAREN KRONOGRAMA

Astea	D. L.	Data	EM/CM (34 h.)	IP/PA (15 h.)	TA (3 h.)	OP/PO (6 h.)	Min/Sem (2 h.)	Hora s no p. (60 h.)	Parcial	Entregable	Total
1	5	25/01-29/01	<u>EM/CM1=3</u>	<u>IP/PA1=1</u> <u>IP/PA2=1</u> <u>IP/PA3=1</u>	[---]	[---]	[---]	4			6
2	5	01/02-05/02	<u>EM/CM1=3</u>	<u>IP/PA1=1</u> <u>IP/PA2=1</u> <u>IP/PA3=1</u>	[---]	<u>OP/PO1=2</u> <u>OP/PO2=2</u> <u>OP/PO3=0</u> <u>OP/PO4=0</u> <u>OP/PO5=0</u> <u>OP/PO6=0</u>	<u>Min/Sem1=1</u> <u>Min/Sem2=1</u> <u>Min/Sem3=0</u> <u>Min/Sem4=0</u> <u>Min/Sem5=0</u> <u>Min/Sem6=0</u>	4			12
3	5	08/02-12/02	<u>EM/CM1=3</u>	<u>IP/PA1=1</u> <u>IP/PA2=1</u> <u>IP/PA3=1</u>	[---]	<u>OP/PO1=0</u> <u>OP/PO2=0</u> <u>OP/PO3=2</u> <u>OP/PO4=2</u> <u>OP/PO5=0</u> <u>OP/PO6=0</u>	<u>Min/Sem1=0</u> <u>Min/Sem2=0</u> <u>Min/Sem3=1</u> <u>Min/Sem4=1</u> <u>Min/Sem5=0</u> <u>Min/Sem6=0</u>	4			12
4	5	15/02-19/02	<u>EM/CM1=3</u>	<u>IP/PA1=1</u> <u>IP/PA2=1</u> <u>IP/PA3=1</u>	[---]	<u>OP/PO1=0</u> <u>OP/PO2=0</u> <u>OP/PO3=0</u> <u>OP/PO4=0</u> <u>OP/PO5=2</u> <u>OP/PO6=2</u>	<u>Min/Sem1=0</u> <u>Min/Sem2=0</u> <u>Min/Sem3=0</u> <u>Min/Sem4=0</u> <u>Min/Sem5=1</u> <u>Min/Sem6=1</u>	4			12

5	5	22/0 2- 26/0 2	<u>EM/CM1=</u> <u>3</u>	<u>IP/PA1=</u> <u>1</u> <u>IP/PA2=</u> <u>1</u> <u>IP/PA3=</u> <u>1</u>	[---]	<u>OP/PO1</u> <u>=2</u> <u>OP/PO2</u> <u>=2</u> <u>OP/PO3</u> <u>=0</u> <u>OP/PO4</u> <u>=0</u> <u>OP/PO5</u> <u>=0</u> <u>OP/PO6</u> <u>=0</u>	<u>Min/Sem1</u> <u>=1</u> <u>Min/Sem2</u> <u>=1</u> <u>Min/Sem3</u> <u>=0</u> <u>Min/Sem4</u> <u>=0</u> <u>Min/Sem5</u> <u>=0</u> <u>Min/Sem6</u> <u>=0</u>	4			12
6	5	29/0 2- 04/0 3	<u>EM/CM1=</u> <u>3</u>	<u>IP/PA1=</u> <u>1</u> <u>IP/PA2=</u> <u>1</u> <u>IP/PA3=</u> <u>1</u>	[---]	<u>OP/PO1</u> <u>=0</u> <u>OP/PO2</u> <u>=0</u> <u>OP/PO3</u> <u>=2</u> <u>OP/PO4</u> <u>=2</u> <u>OP/PO5</u> <u>=0</u> <u>OP/PO6</u> <u>=0</u>	<u>Min/Sem1</u> <u>=0</u> <u>Min/Sem2</u> <u>=0</u> <u>Min/Sem3</u> <u>=1</u> <u>Min/Sem4</u> <u>=1</u> <u>Min/Sem5</u> <u>=0</u> <u>Min/Sem6</u> <u>=0</u>	4			12
7	5	07/0 3- 11/0 3	<u>EM/CM1=</u> <u>3</u>	<u>IP/PA1=</u> <u>1</u> <u>IP/PA2=</u> <u>1</u> <u>IP/PA3=</u> <u>1</u>	[---]	<u>OP/PO1</u> <u>=0</u> <u>OP/PO2</u> <u>=0</u> <u>OP/PO3</u> <u>=0</u> <u>OP/PO4</u> <u>=0</u> <u>OP/PO5</u> <u>=2</u> <u>OP/PO6</u> <u>=2</u>	<u>Min/Sem1</u> <u>=0</u> <u>Min/Sem2</u> <u>=0</u> <u>Min/Sem3</u> <u>=0</u> <u>Min/Sem4</u> <u>=0</u> <u>Min/Sem5</u> <u>=1</u> <u>Min/Sem6</u> <u>=1</u>	4	X		12
8	5	14/0 3- 18/0 3	<u>EM/CM1=</u> <u>3</u>	<u>IP/PA1=</u> <u>1</u> <u>IP/PA2=</u> <u>1</u> <u>IP/PA3=</u> <u>1</u>	<u>TA1=</u> <u>3</u> <u>TA2=</u> <u>0</u> <u>TA3=</u> <u>0</u>	[---]	[---]	4	X		9
9	3	21/0 3- 25/0 3	<u>EM/CM1=</u> <u>1</u>	<u>IP/PA1=</u> <u>1</u> <u>IP/PA2=</u> <u>1</u> <u>IP/PA3=</u> <u>1</u>	[---]	[---]	[---]	4	X		4
10	0	28/0	---	---	---	---	---	0			0

		3-01/04									
11	5	04/04-08/04	<u>EM/CM1=3</u>	<u>IP/PA1=1</u> <u>IP/PA2=1</u> <u>IP/PA3=1</u>	[---]	[---]	[---]	4	X		6
12	5	11/04-15/04	<u>EM/CM1=3</u>	<u>IP/PA1=1</u> <u>IP/PA2=1</u> <u>IP/PA3=1</u>	[---]		<u>OP/PO1=2</u> <u>OP/PO2=2</u> <u>OP/PO3=0</u> <u>OP/PO4=0</u> <u>OP/PO5=0</u> <u>OP/PO6=0</u>	[---]	4		10
13	5	18/04-22/04	<u>EM/CM1=3</u>	<u>IP/PA1=1</u> <u>IP/PA2=1</u> <u>IP/PA3=1</u>	<u>TA1=0</u> <u>TA2=3</u> <u>TA3=0</u>		<u>OP/PO1=0</u> <u>OP/PO2=2</u> <u>OP/PO3=2</u> <u>OP/PO4=0</u> <u>OP/PO5=0</u> <u>OP/PO6=0</u>	[---]	4		13
14	5	25/04-29/04	[---]	<u>IP/PA1=1</u> <u>IP/PA2=1</u> <u>IP/PA3=1</u>	<u>TA1=0</u> <u>TA2=0</u> <u>TA3=3</u>		<u>OP/PO1=0</u> <u>OP/PO2=0</u> <u>OP/PO3=0</u> <u>OP/PO4=0</u> <u>OP/PO5=2</u> <u>OP/PO6=2</u>	[---]	4		10
15	5	02/05-06/05	[---]	<u>IP/PA1=1</u> <u>IP/PA2=1</u>	[---]	[---]	[---]	4			3

				<u>IP/PA3=</u> <u>1</u>							
16	5	09/05-13/05	[---]	<u>IP/PA1=</u> <u>1</u> <u>IP/PA2=</u> <u>1</u> <u>IP/PA3=</u> <u>1</u>	[---]	[---]	[---]	4			3
			EM/CM1=34	IP/PA1=15 IP/PA2=15 IP/PA3=15	TA1=3 TA2=3 TA3=3	OP/PO1=6 OP/PO2=6 OP/PO3=6 OP/PO4=6 OP/PO5=6 OP/PO6=6	Min/Sem1=2 Min/Sem2=2 Min/Sem3=2 Min/Sem4=2 Min/Sem5=2 Min/Sem6=2				
Total es	73		34	45	9	36	12	60	1	3	136

6. EBALUAZIO SISTEMA (TEORIRAKO ETA PRAKTIKETARAKO)

EBALUAKETA SISTEMA

Atal Teorikoa (% 60):

Bi azterketa partzialak (bakoitza % 30):

- » I. Partziala (1-3 Gaiak): Lauhilekoaren **11.astean** proposatzen dugu.
- » II. Partziala (4-8 Gaiak): Maiatza- Ekaineko Data ofizialean.

Azterketa mota: testa (proba objektiboa), 40 galdera bakoitzeko.

Zuzenketa sistema: Erantzun egokiak – (Akatsak / n-1).

Atal Praktikoa (% 40):

-Koaderno ariketa: GP n egindako jarduerak ongi burutuaz (% 10).

-Banakako jarduerak eta taldeen lanaren jarraipena : OP,M eta TA (% 10).

-Bigarren OPko datuekin taldeka Txosten zientifikoa landu (% 10).

-Tailerrean taldeka Posterra egin, aurkeztu eta defendatu (% 10).

Jarduera estrak (+ % 10 estra):

- Hitzaldietara joan eta fitxa bete edo artikulua estren irakurketa eta azalpena
- **Nota finala = 6 (teoria) + 4 (praktikak) = 10 [+ 1 (jarduera estrak)]**

**** Irakasgaia gainditzeko Derrigorrezkoa da: ATAL TEORIKOA gainditzea (3) eta ATAL PRAKTIKOA ere gainditzea (2)****

Oharra: Deialdiari uko egiteko

Ikasle batek ebaluaketa jarraitua egiten ez duenean eta beraz atal teoriko eta atal praktikoaren azterketa egin behar duenean **deialdiari uko egiteko nahikoa izango da azterketara ez aurkeztea.**

Aldiz:

a) ikasle bat ebaluaketa jarraituarekin edo mistoarekin hasi denean, eta lehenengo partziala gainditu bada, eta arrazoi desberdinak direla, bigarren partzialaren azterketara aurkezten ez bada, Fakultateko idazkaritzan azterketaren deialdiari uko egin behar dio idatziz, eskaria irakasgai horren irakasleari zuzenduta, eta beranduenez, azterketarako zehaztutako garai ofiziala hasi baino hamar egun lehenago.

(*)i:

Ebaluazioan kontuan izango da zeharkako gaitasunen eskuratzeko maila.

7. DOKUMETAZIOA/BIBLIOGRAFIA

OINARRIZKOA:

- Alloway, T., Wilson, G. y Graham, J. (2006). Sniffy. La rata virtual. Pro versión 2.0. Madrid: Thomson.
- Candido, A (2000). Introducción a la psicología del aprendizaje. Madrid: Biblioteca Nueva.
- Dickinson, A. (1984). Teorías actuales del aprendizaje animal. Madrid: Debate.
- Domjan, M. (2002). Bases del aprendizaje y el condicionamiento. (Segunda Edición) Jaén: del Lunar.
- Domjan, M. (2003). Principios de aprendizaje y conducta (Quinta edición). Madrid: Thomson.
- Domjan, M. eta Burkhard, B. (1994). Ikaskuntza eta Jokabide Mekanismoak. EHUko argitalpen etxea. Bilbo.
- Froufle, M. (2004). Aprendizaje asociativo. Principios y aplicaciones. Madrid: Thomson.
- Iraola, J. eta Soroa, M. (2000). Animalia ikaskuntza: Oinarrizko fenomenoek praktika-gida. /EHUko argitalpen etxea, Bilbao.
- Klein, S.B. (1994). Aprendizaje. Principios y aplicaciones. Madrid: McGraw-Hill.
- Krause, M.A. (2006). Cuaderno de trabajo. Principios de aprendizaje y conducta. (Quinta edición). Madrid: Thomson.
- Mackintosh, N.J. (1988). Condicionamiento y aprendizaje asociativo. Madrid: Alhambra Universidad.
- Maldonado, A. (1998). Aprendizaje, cognición y comportamiento humano. Madrid: Biblioteca Nueva.
- Mas, B. y Pellón, R. (1987). Modelos atencionales del condicionamiento clásico. Madrid: U.N.E.D.
- Pearce, J.M. (1998). Aprendizaje y cognición. Barcelona: Ariel.

OSAGARRIA:

- Aguado Aguilar, L. (Ed.) (1989). Cognición comparada. Madrid: Debate.
- Bayé, R. y Pinillos, J.L. (1989). Aprendizaje y condicionamiento. Volumen 2. Mayor, J. y Pinillos, J.L. Tratado de psicología general. Madrid: Alhambra Universidad.
- Bandura, A. (1984). Teoría del aprendizaje social. Madrid: Espasa-Calpe.
- Bandura, A. y Walters, L. (1978). Aprendizaje social y desarrollo de la personalidad. Madrid: Alianza Universitaria.
- Boakes, R.A. (1989). Historia de la psicología animal. De Darwin al conductismo. Madrid: Alianza Universitaria.
- Hilgard, E.R. y Bower, G.H. (1975). Teorías del aprendizaje. México: Trillas. Honig, W.K. (Ed.) (1975). Conducta operante. México: Trillas. Hull, C.L. (1986) Principios de conducta. Madrid: Debate.
- Hulse, S.H., Egeth, H. y Deese, J. (1982). Principios de aprendizaje. México: McGraw-Hill.
- Kimble, C.A. (1969). Hilgard y Marquis, condicionamiento y aprendizaje. México: Trillas.
- Leahey, T. H. y Harris, R. J. (1998). Aprendizaje y Cognición. Madrid: Prentice-Hall. Pavlov, I.P. (1972). Reflejos condicionados e inhibiciones. Barcelona: Ediciones Península.
- Pavlov, I.P. (1973). Actividad nerviosa superior. Obras escogidas. Barcelona: Fontanella.
- Pelechano, V. (1980). Modelos básicos de aprendizaje. Valencia: Alfapúls.
- Pellón, r. y Huidobro, A. (2004) (Coords.). Inteligencia y aprendizaje. Barcelona: Ariel.
- Pineño, O., Vadillo, M.A. y Matute, H. (2007) (Eds.). Psicología del aprendizaje. Badajoz: Abecedario.

Puente Ferreras, A. (2005). Cognición y aprendizaje. Pirámide.
Rachin, H. (1979). Comportamiento y aprendizaje. Barcelona: Omega.
Ribes Iñesta, E. (2002) (Ed.). Psicología del Aprendizaje. México: Manual Moderno.
Rosas Santos, J.M. (1998). Aprende condicionando. Jaén: del Lunar.
Rosas, J.M., García-Fernández, E. y Sánchez, F. (2005). Fundamentos del aprendizaje humano. Jaén: Del Lunar.
Rosas Santos, J.M. (Ed.) (2002). Teorías asociativas del aprendizaje. Jaén: del Lunar. Schoenfeld, W.N. (1979). Teorías de los programas de reforzamiento. México: Trillas.
Skinner, B.F. (1974). Ciencia y conducta humana. Barcelona: Fontanella. Skinner, B.F. (1976). La conducta de los organismos. Barcelona: Fontanella.
Tarpay, R.M. (1999). Aprendizaje: teoría e investigación contemporánea. Madrid: McGraw-Hill.
Vila, J., Nieto, J. Y Rosas, J.M. (Eds.) (2003). Investigación contemporánea en aprendizaje e asociativo. Jaén: del lunar.

ALDIZKARIAK:

A.-INGELESEZ

1. Behavioral and Brain Sciences.
2. Behavioural Processes.
3. Comparative Cognition and Behavior Reviews.
4. Journal of Experimental Psychology: Animal Behaviour Processes
5. Learning and Motivation.
6. Learning & Behaviour.
7. Psychological Review.
8. Psychological Bulletin.
9. The Quarterly Journal of Experimental Psychology.

B.-GAZTELANIAZ:

1. Psicológica. Revista de Metodología y Psicología Experimental.
2. Psicothema.
3. Anales de Psicología.

C.-EUSKARAZ:

1. Elhuyar.
2. Uztaro.

INTERNETEKO BALIABIDEAK:

Laboratorio Virtual de Aprendizaje

Se pueden realizar demostraciones o participar en experimentos sobre aprendizaje y condicionamiento <http://www.labpsico.com> <http://paginaspersonales.deusto.es/matute/>

American Psychological Association: <http://www.psych.hanover.edu/research/exponent.html>

Experimentos de psicología:

<http://www.olemiss.edu/PsychExps/>

Videos de Aprendizaje y Condicionamiento <http://go.owu.edu/~deswartz/introduction.html>

<http://academic.brooklyn.cuny.edu/psych/delam/53.1/clips.htm>

www.psychology.sbc.edu/animalpsych.html

http://www.sqab.org/SQAB_Tutorial_Video_Tapes.html

Sociedades científicas españolas relacionadas directamente con el tema Sociedad Española de Psicología Comparada (SEPC) <http://www.ujaen.es/huesped/sepc/>

Sociedad Española de Psicología Experimental (SEPEX)

<http://www.sepex.net>

8. TUTORETZEN ORDUTEGIA:

Tutoretza ordutegia honako baliabide edo plataformetan aurki daiteke:

- GAURen
- Fakultateko WEB GUNEAN
- Irakaslearen bulegoan.